

'2019 - Fokker 100 jaar actief in Nederland'

Onthulling herdenkingsplaquette Anthony Fokker

Het is op 23 december 2019 tachtig jaar geleden dat de toen 49-jarige vliegtuigpionier Anthony Fokker in New York overleed. In 2019 was het honderd jaar terug dat Anthony Fokker in Nederland zijn "Vliegtuigenfabriek" oprichtte in de door hem overgenomen ELTA tentoonstelling hallen in Amsterdam. In 1919 werden tevens KLM, NLR en IATA opgericht.

Op 23 december 2019 herdachten de kleinkinderen van Fokkers oudste zus Toos hun oudoom. Eén van hen, Marc Smeulers, was de initiatiefnemer van de herdenking. Hij is co-founder van DeDurfplaats, een organisatie, die ingrijpende maatschappelijke transitie's begeleidt. Met een herdenkingstegel op het Fokker grafmonument op begraafplaats Westerveld in Driehuis werd Fokker herdacht. De tegel – met de tekst '2019, Fokker 100 jaar actief in Nederland' - werd onthuld door burgemeester B.M. Wienen van Haarlem, de stad waar Fokker zijn puber jaren doorbracht en waar hij op 21-jarige leeftijd in zijn 'Spin' rond de St Bavo kerk vloog.

Onthulling tegel '2019, Fokker 100 jaar actief in Nederland'

De onthulling door de burgemeester van Haarlem vond plaats in aanwezigheid van tal van genodigden, waaronder de kleindochter van Albert Plesman, de familie van Fokkers laatste vriendin Jojo de Leuw en vertegenwoordigers van onder meer GKN Fokker, KLM, NLR, Schiphol, KIVI, verscheidene musea en de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken en Klimaat. Met het wegtrekken van een doek met afbeeldingen uit 100 jaar Fokker, geschilderd door de in Haarlem geboren kunstenaar Renée Hogeland, werd de tegel onthuld. Dit bijzondere doek werd op 6 januari 2020 door de familie geschonken aan het Aviodrome.

Toespraken

Rondom de onthulling waren er toespraken van onder andere John Pritchard, CEO GKN Fokker, luchtvaart expert Hisco Baas en Fokker biograaf Marc Dierikx, die dieper ingingen op Anthony Fokker als vliegtuigpionier en als eigenzinnig zakenman en op het bedrijf Fokker anno 2020. Marc Smeulers brak in zijn speech een lans voor de bouw van een (drijvende) luchthaven in de Noordzee om de onstuitbare groei van het aantal vliegbewegingen op te kunnen vangen. DeDurfplaats, zei hij, is voorstander van een Omni Port. Ook brak hij een lans voor direct air capture systems in vliegtuig motoren. Om daarmee het CO2 uitstoot probleem voor een deel te helpen oplossen. Over dit laatste gaat hij begin 2020 in nader overleg met NLR, Airbus, GKN Fokker en de Universiteiten van Delft en Leiden.

Monument

Anthony Fokker (1890 – 1939) overleed in New York waar ook de crematie plaats vond. Zijn as werd overgevlogen naar Nederland en in 1941 bijgezet op Begraafplaats Westerveld. Op het Rijks monument is prominent een brons plastiek te zien van een opvliegende meeuw, de vogel die Fokker zo vaak gefotografeerd en bestudeerd had.